

ਅਮਰੀਕਾ ਖਿਲਾਫ਼ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਈਰਾਨੀ ਤਹਿਰਾਨ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 'ਖੁਰਦਸ਼ਹਰ' ਮਿਜ਼ਾਇਲ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ।

ਈਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਆ ਰਹੇ ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ ਸਮੇਤ ਤਿੰਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ

ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਜੰਗਬੰਦੀ 'ਚ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਾਧਾ

ਤਹਿਰਾਨ : ਈਰਾਨ ਦੇ ਫੌਜ ਨੇ ਹਾਕਮੀਆ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਈਰਾਨੀ ਮੀਡੀਆ ਮੁਤਾਬਕ ਰੇਵੋਲਿਊਸ਼ਨਰੀ ਗਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਤਿੰਨ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ 'ਐੱਮ ਐੱਸ ਸੀ ਫਰਾਂਸਿਸਕਾ' ਅਤੇ 'ਐੱਪਮੀਨੋਡਸ' ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਈਰਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਰੁਕੇ, ਜਦ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮਿਲਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਪ੍ਰੈਲ 20 ਨੂੰ ਮਿਲਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਐੱਪਮੀਨੋਡਸ ਲਬੀਆ ਦੇ ਡੈੱਡ ਵਾਲਾ ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ ਜੈਬਲ ਅਲੀ (ਦੁਬਈ) ਤੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਕਮੀਆ ਜਲ ਮਾਰਗ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਇਸੇ ਰਸਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਈਰਾਨੀ ਡਿਪਲੋਮੈਟਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਦਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਘੋਰਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਰ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਸ਼ਿਰਕਾਤ ਨੂੰ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮਕਸਦ ਈਰਾਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਥਾ ਅਤੇ ਇਕਜੁੱਟ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਹ ਨਾਟਕੀ ਐਲਾਨ 8 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਹੜਤਾਲਾਂ ਦੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਮਹਿਜ਼ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਈਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਥਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਈਰਾਨ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕਾਇਮ ਹੋਵੇਗਾ ਬਾਸਮਤੀ ਦਾ ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਐਕਸੀਲੈਂਸ : ਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ/ ਸੁਰਜੀਤ ਸੁਮਨ/ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰਿਹਦ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਾਸਮਤੀ ਲਈ ਆਗਲਾ ਦਰਜੇ ਦਾ ਕੋਰਟ (ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਐਕਸੀਲੈਂਸ) ਬਣੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਫਸਲੀ ਵੇਨ-ਸੁਵੈਨਤਾ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੰਵਾਲਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੇ ਦੋ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਪੱਛਮ ਤੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਦਰਜੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਐਲਟੀ ਫੂਡਜ਼ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਟਿਕਾਉ ਖੇਤੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ

ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਐਲਟੀ ਫੂਡਜ਼ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਾਸਮਤੀ ਚੌਲਾਂ ਲਈ ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਐਕਸੀਲੈਂਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਮੀ ਭਰੀ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਖਰੀਦ ਤੇ ਗਿਟਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਘੱਟ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਟਿਕਾਉ ਪੇਂਡੂ ਪੱਛਮ ਅਭਿਆਸਾਂ ਲਈ ਡੱਚ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਪੀ ਡੀ ਯੂ) ਦਰਮਿਆਨ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਲਸਪੀਰ ਵਿਖੇ ਫਲੋਰੀਕਲਚਰ ਆਕਸ਼ਨ ਮਾਰਕੀਟ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ

ਸਿੰਘਪੁਰ ਦੀ ਜੈਨੀ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੇਵਾ ਕਰਕੇ ਮਨਾਇਆ ਜਨਮ ਦਿਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਰੀਟੋਜ਼ ਸਟਰੀਟ 'ਤੇ 42 ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਤਪਦੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪਟਕਾ ਸਨਾ ਕੇ ਜਲ ਛਕਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਜੈਨੀ ਬਿਕਰਮ ਕੌਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੰਘਪੁਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਜੈਨੀ ਚਿੰਗ ਸੀ। ਤਾਇਵਾਨੀ ਮੂਲ ਦੀ ਜੈਨੀ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਮੰਦਰ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਬੋਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੋੜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਜੈਨੀ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਮਨਾਉਣ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 23 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੈਨੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਏਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਕਾਰਨ ਇੱਥੇ ਹੀ ਵਸ ਗਈ। ਉਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ' ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ।

ਨੇਪਾਲੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 26 ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੀ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਿਆ

ਕਾਠਮੰਡੂ : ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਨ ਗੁਰੁਗ ਨੇ ਇਛਾਕੀ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਸਾਂ 26 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਗੁਰੁਗ 'ਤੇ ਸਟਾਰ ਮਾਈਕਰੋ ਇੰਜ਼ੋਰੋਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ ਤੋਰ 'ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਚੀਪਕ ਡੱਟਾ ਨਾਲ ਕਬਿਤ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਡੱਟਾ ਇੰਜ਼ੋਰੋਸ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹੈ। ਗੁਰੁਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, 'ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਦਾ ਰੋਸਲਾ ਤੇ ਇਛਾਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।'

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਫਿਰ ਤੋਂ ਸੋਪਲ ਦਵਾਈ ਦੇ ਫੇਲੂ ਨਿਕਲੇ, ਪੈ ਗਈ ਫੇਰ ਹੈ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਖੱਪ ਥੇਲੀ।
ਤੀਸਰੇ ਨੰਬਰ ਦੇ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਆਇਆ, ਗੁਜਰਾਤ ਏਹੋ ਵੀ ਗਿਆ ਏ ਟੱਪ ਥੇਲੀ।
ਉੱਤਰਾ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹਾਲ ਮਾੜਾ, ਹੋਣਾ ਏ ਆਖਰ ਸਭ ਮਾਮਲਾ ਠੱਪ ਥੇਲੀ।
ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿਮਾਚਲ ਬਦਨਾਮ ਕਹਿੰਦੇ, ਮਾੜਾ ਵੀ ਏਨਾ ਕਿ ਜਿੱਦਾਂ ਦੀ ਗੱਪ ਥੇਲੀ।
ਦਵਾਈ ਗਲਤ ਦੀ ਕਈ ਵਾਰ ਗੱਲ ਚੱਲੀ, ਸਾਰੀ ਖਬਰ ਫਿਰ ਕੂੜੇ ਵਿੱਚ ਜਾਏ ਥੇਲੀ।
ਗਲਤ ਮਾਲ ਜਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂ ਨਾ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮ ਆਏ ਥੇਲੀ।
-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਰਦਾਨੀ ਬਣ ਕੇ ਟੱਕਰੀ

ਮੁੰਬਈ : ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਵਰਲੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜਨ ਆਕ੍ਰਿਸ਼ ਠੈਲੀ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਭਾਰੀ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਵਿੱਚ ਫਸੀ ਮੁਟਿਆਰ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਭਾਜਪਾ ਮੰਤਰੀ ਗਿਰੀਸ਼ ਮਹਾਜਨ ਨੂੰ ਖੁਭ ਖਰੀਆਂ-ਖੋਟੀਆਂ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ 33 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਬਿੱਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਜਾਣ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਮਹਾਯੁਭੀ ਗੋਂਨਜੋੜ ਵੱਲੋਂ ਜੰਬੁਰੀ ਮੈਦਾਨ ਤੋਂ ਐੱਨ ਐੱਸ ਸੀ ਆਈ ਡੇਮ ਤੱਕ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈਣ ਜਾ ਰਹੀ ਮੁਟਿਆਰ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੀ ਅਤੇ ਸੜਕ ਜਾਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਤੋਂ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਡਿਝ ਪਈ। ਉਸ ਨੇ ਚੀਕ ਕੇ ਕਿਹਾ—'ਇੱਥੋਂ ਦਫਾ ਹੋ ਜਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਜਾਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਸੜਕਾਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਠੈਲੀ ਨੌਜਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਮੁਟਿਆਰ ਨੇ ਅਪਣਾ ਗੁੱਸਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, 'ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਈ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਹੈ ਗਿਆ ਹੈ? ਸੈਕੜੇ ਲੋਕ ਫਸੇ ਪਏ ਹਨ।' ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲ ਸਰੋਤ ਮੰਤਰੀ ਗਿਰੀਸ਼ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, 'ਉਹ ਔਰਤ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਕਾਰਨ ਨਿਰਾਸ਼ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਵਾਗਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ।' ਠੈਲੀ ਵਿੱਚ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਐੱਜ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਖਿਲਾਵ ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਆਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਹਮਲਾਵਰ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗੁੱਸਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰਠਾ ਸਪਕਲ ਨੇ ਮੁਟਿਆਰ ਵਾਲੀ ਵੀਡੀਓ ਕਲਿੱਪ ਸਾਂਝੀ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਇਸ ਕਾਮਯਾਬੀ ਲਾਭ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੁਠੀ ਕਰਾਣੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਾਨਾ ਪਟੇਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਭਰਾਵੇਂ ਕਾਰਨ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਸਾਨ

ਲੈਨਿਨ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਮੌਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ

ਜਲੰਧਰ : ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਅਮਲੀ ਭਰ 'ਤੇ ਮਾਰਕਸੀ ਫਲਸਫ਼ੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ, ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਜਮਾਤ ਰਹਿਤ ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਵੱਲ ਕਦਮ ਵਧਾਰੇ ਦੇ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਕ, ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸੋਸ਼ਲਿਸਟ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਇਲੀਚ ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ (22 ਅਪ੍ਰੈਲ 1870) ਮੌਕੇ ਸਬਾਨਕ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਿੱਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਚੇਤਨਾ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੋਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੁੱਟ (ਡਾ.), ਇਤਿਹਾਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਕੰਗਣੀਵਾਲ, ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਕੰਡੜ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ 'ਚ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅੰਦਰ ਜੰਗਬੰਦੀ, ਫਿਰਕੂ ਫਾਸ਼ੀ, ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁੱਪੜ ਲਈ ਹਲਕੇ ਡਿਰਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਮਿਟੀ ਪਲੀਤ ਕਰਕੇ ਰਾਜਭਾਗ ਦਾ ਸਿਕੰਦਰ ਕੱਸਣ ਲਈ ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰ ਅੰਦਰ ਲੈਨਿਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਉਘੜ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਲਸਫ਼ਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਸਲਘਾਤ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਚੁੱਪੜ, ਈਰਾਨ, ਲਿਬਨਾਨ, ਵੇਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਆਦਿ ਖੁਲਕਾ ਉੱਪਰ ਹਮਲੇ, ਸਿੱਖੀ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਸਮੁੱਦਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਦੇ ਹਵਾਲੇ

ਪ੍ਰੀਤੀ ਜ਼ਿੰਟਾ ਦੇ ਹਰਗੁਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮਸ਼ਹੂਰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਅਤੇ ਆਈ ਪੀ ਐੱਲ ਟੀਮ 'ਕਿਲਿੰਗ ਇਲੈਵਨ ਪੰਜਾਬ' ਦੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਪ੍ਰੀਤੀ ਜ਼ਿੰਟਾ ਵੱਲੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਾਈ ਐੱਸ. ਸਕੂਲ ਹੱਠਿਆਇਆ ਦੀ ਯੂ.ਕੇ.ਜੀ. ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਹਰਗੁਣ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਪੁੱਤਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੂੰ ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਖੇਡ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਆਈ ਪੀ ਐੱਲ ਮੈਚ ਦੌਰਾਨ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਹਰਗੁਣ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਆਏ ਸਭ ਤੋਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਾਲੀ ਗੋਲਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੜ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਸੌਪੀ ਸੀ। ਇਹ ਖਬਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਵਾਇਰਲ ਹੋਈ ਸੀ। ਪ੍ਰੀਤੀ ਜ਼ਿੰਟਾ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਹਰਗੁਣ ਸਿੰਘ ਪਾਲੀਵਾਲ ਨਾਲ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਗਰਮੀ ਵਧ ਕਾਰਨ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਮੈਗਾਵਾਟ ਤੋਂ ਟੱਪੀ

ਪਟਿਆਲਾ : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵਧ ਰਹੀ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਆਮ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਿੱਖੀ ਧੁੱਪ ਅਤੇ ਵਧਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਘੱਟ ਘਾਹ ਨਿਕਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧੇ ਕਾਰਨ ਪਾਵਰਕੋਮ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵੀ ਵਧ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮੌਸਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ 10,396 ਮੈਗਾਵਾਟ ਟੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਇਹ ਘਟ ਕੇ 8,500 ਮੈਗਾਵਾਟ ਰਹਿ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਰਾਤ ਉਹਦਿਆਂ ਹੀ ਇਹ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਉਥਲ ਕੇ ਚੱਲ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ 8,000 ਮੈਗਾਵਾਟ ਅਤੇ ਸਾਲ 2025 ਵਿੱਚ 9,430 ਮੈਗਾਵਾਟ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੰਗ 17,233 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦਰਜ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਵਾਰ ਟੁਟਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਗਰੁੱਪ-ਡੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕਟਕ ਲਈ ਵਿਆਜ ਮੁਕਤ ਕਰਕੇ ਸਹੂਲਤ : ਚੀਮਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : (ਗੁਰਜੀਤ ਬਿੱਲਾ)-ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਵੱਲ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਭਰ ਦੇ ਗਰੁੱਪ-ਡੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਕਟਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਵਾਸਤੇ ਵਿਆਜ ਮੁਕਤ ਕਰਕੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗ ਗਰੁੱਪ-ਡੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਟਕ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਘੱਟ-ਘੱਟ 10,340 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਆਜ ਮੁਕਤ ਕਰਕੇ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਔਸਤਨ ਚਾਰ ਕੁਇੰਟਲ ਕਟਕ ਦੀ ਖਪਤ ਦੇ ਤੈਅ ਮਾਪਦੰਡ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 29 ਮਈ, 2026 ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਚੁੱਕਣਗੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2026-27 ਲਈ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਜਟ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

‘ਅਪਰਾਧੀਆਂ’ ਦੀ ‘ਖੇਡ’

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ‘ਚ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ‘ਚ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪੈਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਹੇਰਾਨਕੁੰਨ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰਿਫਾਰਮਜ਼ (ਏ ਡੀ ਆਰ) ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਦੋਹਾਂ ਗੇੜਾਂ ਦੇ ਲੱਗਭੱਗ 23-23 ਫੀਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ‘ਚ ਭਾਜਪਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ। ਏ ਡੀ ਆਰ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਚੋਣ ਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਮੁਤਾਬਕ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੇ 1475 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 345 ਯਾਨੀ 23 ਫੀਸਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। 294 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਯਾਨੀ 20 ਫੀਸਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਐਲਾਨੇ ਹਨ। 152 ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 96 ਯਾਨੀ 63 ਫੀਸਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 148 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 48 ਯਾਨੀ 32 ਫੀਸਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਗੰਭੀਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ 1445 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 338 ਜਾਂ ਲੱਗਭੱਗ 23 ਫੀਸਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਐਲਾਨੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 295 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਜਾਂ 20 ਫੀਸਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। 16 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਕਤਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਐਲਾਨੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 80 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਕਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ 141 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 102 ਯਾਨੀ 72 ਫੀਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ 142 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 49 ਯਾਨੀ 35 ਫੀਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹਨ। ਨੰਦੀਗ੍ਰਾਮ ‘ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਸੂਤੀ, ਖੇਜੂਰੀ ਅਤੇ ਭਰਤਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੰਦੀਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੁਵੇਦੂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ 29 ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਕਤਲ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼, ਛੇੜਛਾੜ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਟੀ ਐੱਮ ਸੀ ਦੇ ਪਬਿਤਰਾ ਕਰ ਖਿਲਾਫ ਸੱਤ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 98 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ ਐਲਾਨੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲੜੀਂਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ।

ਪਾਠਕ-ਸੱਥ

ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ

ਵਧਦਾ ਤਣਾਅ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇਨਫੋਰਮੇਸ਼ਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਇੱਕ ਗੈਜੂਟੇਟ ਚਿਰਾਗ ਮਦਾਨ ਨਾਂਅ ਦੇ ਚੌਵੀ ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਧਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਰਕੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ। ਚਿਰਾਗ ਮਦਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵੇਰੇ ਨੌ ਵਜੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸੌ ਤੇ ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਲਈ ਦਸ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਪਾਥਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਚਿਰਾਗ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਣ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਿੰਤਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ, ਦੂਜਾ ਉਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘੁਟਣ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਸਮਝਿਆ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁੱਖ ਮਨਸਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਨੀ ਕਿੰਨੇ ਘੰਟੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸਿਹਤ ‘ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਤਣਾਅ ਕਰਕੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਘਟਨਾ ਇਹ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਜ਼ਰੂਰ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵਧ ਹੋਏ ਦਬਾਅ ਕਰਕੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚਿੰਤਾ ਚਿੰਤਾ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਿਥੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ਼ ਦੀ ਪਾਲਿਸੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾ ਸਮਝਣ।

ਸੰਘ ਦੇ ਨਫਰਤੀ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਈਏ

‘ਖੁਬ ਹੋਈਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਟਾਵਣ ਦੇ ਲਈ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਗਦੀ ਹੋਈ ਆਸਾਂ ਦੀ ਵੱਲ ਨੂੰ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ‘ਚ ਰੋਲਣ ਦੇ ਦਬਾਵਣ ਦੇ ਲਈ ਖੁਬ ਹੋਈਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਮੈਨੂੰ ਮਿਟਾਵਣ ਦੇ ਲਈ।’ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦੇ ਉੱਘੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਵਾਦੀ ਸ਼ਾਇਰ ਮਹਰੂਮ ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ ਦੀ ਬਹੁੱਚੇ ਮਕਬੂਲ ਕਵਿਤਾ ‘ਸਮਾਜਵਾਦ’ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਦ ‘ਚ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਉਚਾਰੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਅੰਤਿਮਤ ਢੁਕਵਾਂ ਤੇ ਠੋਕਵਾਂ ਸੁਝਾਵ ਹੈ।

ਇਹ ਉਚੇਚਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 31 ਮਾਰਚ ‘26 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ‘ਚੋਂ ਮਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਖਾਤਮਾ ਕਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਯਰਕਾਉ ਨਾਅਰਾ, ਦਰਅਸਲ ਮੌਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਜਪਾ, ਸੰਘ ਪਰਵਾਰ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਤਰੀ ਸੰਗਠਨ ‘ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੋਇਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ’ (ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ) ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਜਨਮ-ਜਾਤ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਇੱਛਾ 1925 ‘ਚ ਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਮੇਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ‘ਚ ਧਾਰ ਲਈ ਸੀ। ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੇ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਇਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਰਸੰਘ ਚਾਲਕ (ਮੁਖੀ) ਐੱਮ ਐੱਸ ਗੋਲਵਾਲਕਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ‘ਮੱਤ’ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, “ਹਿੰਦੂ, ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲੜਣ ‘ਚ ਜਾਇਆ ਨਾ ਕਰੋ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਤਾਕਤ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਈਸਾਈਆਂ ਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨਾਲ ਲੜਣ ਲਈ ਬਚਾਅ ਕੋ ਰੱਖੋ।”

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣੂ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਮਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸੰਗੀਰਨ ਸੋਚ ਅਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ‘ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੰਮ-ਢੰਗ ਨਾਲ ਉੱਕਾ ਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਵਾਦੀ ਪੜੇ ਚੰਦ ਕੂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਥੀਆ ਵਾਂਗ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਰਕੇ, ਮੁੱਨੀਭਰ ਲੋਟੂਆਂ ਤੇ ਅਧਿਕ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ‘ਚ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੁਆਭ ਸੰਜੋਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਪੱਠੇ ਅਤੇ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਮਿਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਲਟਾ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੀ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ।

ਐਪਰ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਮਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਮਾਰਵਾਦੀ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ, ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਘੋਲ ਲੜਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਸਲੇ ਮੌਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜਲ-ਜੰਗਲ-ਜ਼ਮੀਨ-ਖੇਤਿਆਂ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਬੋਲਕੀਮਟੀ ਕੁਦਰਤੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਤੇ ਮਾਨਵੀ ਵਸੋਲੇ ਦੇ ਸੀ-ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਲੋਟੂਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਕੇ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬੀ, ਭੁੱਖਮਰੀ ਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵੱਲ ਪੱਕੇ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅੰਤ ਨਵਬਸਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਲੋਕ ਮਾਰੂ, ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ, ਸਮਰਾਜ ਪੱਖੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੇਦਾਵਾਰ ਹਨ।

ਕਮਿਊਨਿਸਟ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਡਰਵੇਂ ਜਮਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਨੀਤੀ ਚੱਖਣੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਮਹੂਰੀ ਲੀਹਾਂ ‘ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਬਤਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ‘ਨਾਗਪੁਰੀ ਕੁਨਬੇ’ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ‘ਚ ਇਹ ਉਚੇਚੇ ਰੜਕਦੇ ਹਨ। ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਵਾਦੀ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਕੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਗੈਰੀ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀ ਆਦਿ ਚੱਲਦਾ ਹੋਇਆ ਹੁਣ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਤਰਾ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ‘ਚ ‘ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ’ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਖਾਮ ਖਿਆਲੀ ਪਾਲੀ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਰਵਾਦੀ ਵੀ ਉਕਤ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਖਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਦੇ ਵੱਡੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹਨ, ਪਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਪੱਚਾਂ ਤੇ ਅਕਸੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬੈਰ, ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੱਤਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਤਾਕਤਵਰ ਤੇ ਖੁੰਘਾਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਦੀ ਲੋਕ ਪੱਖੀ, ਪ੍ਰਗਤੀ ਹਾਮੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੇ ਹੱਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਲੱਗਦੇ ਹੱਥ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਕਿਰਤੀ-ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਿਹਨਤੀ ਤਬਕਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਆਰਥਿਕ ਲੁੱਟ-ਚੋਂਘ ਤੇ ਜ਼ਖਰ-ਜਿੱਲਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਜੰਗ ‘ਚ ਨਿਭਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਆਪਣੀ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ‘ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਿਟਲਰ ਤੇ ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਵਰਗੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਪਿਨਾਉਣੇ ਕਾਤਲਾਂ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਚਿੱਤਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵਢੇਰੀ ਹੈ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੀ ਪਿੱਛਲਪੁਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਤਰਜ ਦਾ ਧਰਮ ਅਧਾਰਤ, ਪਿਛਾਧਰੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਘਾਤਕ ਦੇਸ਼ੇਛੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹੀ ਹਨ, ਜੋ ਬੇਖੱਫੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜੇਕਰ ਮੌਦੇ ਭਾਗੀ ਹੋਂਦ ‘ਚ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਪੱਤਰੀ ਮਨੁੱ ਸਿਮਰਤੀ ‘ਤੇ ਅਧਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹੀ ਮਨੁੱ ਸਿਮਰਤੀ, ਜੋ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਦ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਭ੍ਰਮੀ ਪੁੱਤਰ ਸੂਦਰਾਂ ਯਾਨਿ ਅਜਿਹੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਨਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ, ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਤੇ ਲਿੰਗਕ ਜ਼ੁਲਮ-ਵਿਤਕਰੇ ਨੂੰ ਅਤੀਤ ਵਾਂਗੂੰ ਹੀ ਸੰਸਥਾਗਤ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ।

ਵੈਸੇ, ਇਹ ਬੜੇ ਦੁਰਭਾਗ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਦੁਬਿਧਾਜਨਕ ਤੇ ਅਸਹਿਜ ਦੰਦੇ ‘ਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਹੀ-ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਗੁਰਦਾਰ ਮਸ਼ਾਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਮਰਾਜੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਹੋਂਦ ‘ਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ‘ਚ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਫੁੱਟ ਪਾਉਣ ‘ਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋਏ, ਦੇਸ਼ ਧੁੰਗੀਆਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਸ ਅੰਜ ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ‘ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਈ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਮੁਹਾਦ ਜੰਗ-ਜ਼ਾਹਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਪੁਸ਼ਤ ਰਹੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ ਤੇ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਮਰਾਜ ਦੀ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਸੀਸ ਤਲੀ ‘ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਜੁਝਣ ਨਿਕਲੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸੱਚੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅੰਜ ‘ਰਾਸ਼ਟਰ ਧੁੰਗੀ’ ਹੋਣ ਦਾ ‘ਫਤਵਾ’ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਗੱਦਾਰ ਟੋਲੇ, ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਉਮਰ ਲੱਖੀ ਤੋਂ ਲੰਮੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਹਰਬਾ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਵਾਂਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰੱਸੇ ਗਲਾਂ ‘ਚ ਪਾ ਕੇ ‘ਸਮਰਾਜ ਮੁਦਰਾਬਾਦ’ ਤੇ ‘ਇਨਕਲਾਬ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ’ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੂਲੀ ਚੜ੍ਹਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰਲੱਥ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਮੱਤੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਲੋਕ ਚੋਟਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਮਿਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ‘ਚ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ, ਉਦੋਂ ਦੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਰਾਜਸੀ ਦਲਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਾਨ ਗੂਲਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪੰਤੂ ਇਸ ਲਹਿਰ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਰ ਮੌਜ਼ ‘ਤੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਬਦ (ਸਮਾਜਵਾਦ) ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸਨ, ਜੋ ਵਿਚਾਰਕ ਮਤਭੇਦਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਮਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰੰਤਰ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਦੀਆਂ ਸਨ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਮਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖਿਲਾਵਤ ਤੋਂ ਬਦਜ਼ਨ ਹੋ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ‘ਚ ਕੁੱਝੇ ਸਨ। ਕਈ

ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ

ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਖਲਕ ਨਾਲ ਹੱਕਾਰੀ ਰਾਜਿਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਪੱਖ ਆਉਂਦੇ ਸਨ, ਪੰਤੂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸੱਤਾ ਗੁੱਝ ਗੁੱਝ ਲੈਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਹ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ‘ਚ ਕੁੱਝ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਅਨੁਆਈ ਸੀ ਤੇ ਅਹਿੰਸਕ ਜੰਦਜਹਿਦ ਰਾਹੀਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ‘ਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਇਨਕਲਾਬੀ ਧਾਰ ਗੰਗੀ ਸੱਤਾ ਨੂੰ ਜੜ੍ਹੋਂ ਉਠਾਕੇ ਬਚਾਬਣਤਾ ਵਾਲਾ ਸਮਾਜ ਉਸਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਘੋਲ ਵਿੱਚਣ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਚੌਥੀ ਗਿਣਤੀ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਤੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਨੇਤਾ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਸ਼ਰਤ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸ਼ਹੀਦ-ਇ-ਆਜ਼ਮ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਧਾਰਾ ਸੁਸ਼ਾਸ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲੀ ਵੀ ਸੀ, ਜੋ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਹਿਟਲਰ ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਤੇ ਤੋੜੀ ਜਿਹੇ ਵਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਕੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਮਰਾਜ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਗਿਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਉਦੋਂ ਹੋਂਦ ‘ਚ ਆਏ ‘ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰੀ ਮੋਰਚੇ’ ਯਾਨਿ ‘ਮਿੱਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਫਰੰਟ’ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਸ਼ਾਸ ਚੰਦਰ ਬੋਸ ਵੱਲੋਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਗਲਤ ਦਾਅਪੱਚਾਂ ‘ਤੇ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਗਰ ਧੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪੰਤੂ ਦੇਸ਼ ਪੱਖੀ ਤੇ ਤਰਕੀਬ ‘ਚ ਤੋਲਣ ਲੱਗਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਧਿਆਂ ਦਾ ਵਜ਼ਨ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾਸਾ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਅੱਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਮਰਾਜ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਮਾਇਤੀ ਦਲ ਐੱਸ ਐੱਸ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਟੋਲਾ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੀ ਪਿੱਠ ‘ਚ ਫੁਰਾ ਘੋਪ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ ‘ਤੇ ‘ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ’ ਦਾ ਤਮਗਾ ਟੰਗੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਨਾਪਾਕ ਕਿਰਦਾਰ ਦੀ ਪਰਦਾਪੋਸ਼ੀ ਲਈ ਗੱਦਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਗੁੱਝ ਲਕੀਰ ਦੇ ਉਸ ਪਾਰ ਡਰੇ ਰਹੇ, ਖਰੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਤੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਫਰਜ਼ੀ ਮਤਭੇਦ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਨੇ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕੰਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ 31 ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ‘ਮਾਰਵਾਦ’ ਦੇ ਪੂਰਨ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੱਤਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੇ ਗੈਰ-ਜਮਹੂਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ‘ਮਾਰਵਾਦੀ’ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਤੇ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਗ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜਾਂ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਜ਼ਖਰ ਦੇ ਆਸਰੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਕੰਮ ਸੰਘ-ਭਾਜਪਾ ਤੇ ਮੋਦੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਰੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਸੋਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿੱਖੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਗੋਦੀ ਮੀਠੀਆਂ ਤੇ ਸੰਘੀ ਅਫਵਾਹ ਮਸ਼ੀਨੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼-ਦੁਨੀਆ ‘ਚ ਇਕ ਹਿੰਸਕ ਟੋਲੇ ਵਜੋਂ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਕੁ ਸੈਂਕੜੇ ਮਾਰਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਫੌਜ-ਪੁਲਸ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਖੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਲਹਿਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਤ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਜਮਹੂਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੰਸਾਤਮਕ ਗੁਰੂਗਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਸ਼ਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਰਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ‘ਐਡਵੈਂਚਰਜ਼’ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਐੱਪਰ, ਜਲ, ਜੰਗਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਹੋਰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਕਬਾਇਲੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਰਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਂ ‘ਚੋਂ ਬਦੇੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਦੇਸ਼ੀ-ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵੀ ਕਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਲੋਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋ ਰਹੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ

21ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤੀਜੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚਾ ਸੰਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਕੌਮੀਅਤ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰੈਸ਼ ਭਰਪੂਰ ਆਪ-ਹੁਦਰਾਸ਼ਾਹੀ। ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰਾਂ ‘ਤੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਗਰੀਬ-ਅਮੀਰ ਦਾ ਪਾਠਾ। ਵਧ ਰਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਖੁਰ ਰਿਹਾ ਲੋਕਤੰਤਰ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖੁੱਟ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਪਸਰ ਰਹੀ ਬੇਚੈਨੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭੁਭਾਨ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹਾਲਤ ਪੁੱਜਣ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨਿਰੰਤਰ ਪੁੱਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਦੀਆਂ ਹਨ, ਪੰਤੂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਅਮੀਰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ, ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਦੇ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਅਧਾਰਤ ਗੱਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪੰਤੂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਹੀ-ਪੱਖੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚੋਤੇਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਜਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਹਨ, ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਲੋਕ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਕ ਅਧਾਰਤ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਉਦਾਹਰਣ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਲੋਕਤੰਤਰਕ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹੀ ਸੂਝਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਈਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਛੇੜੀ ਜੰਗ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰਾਂ ‘ਤੇ ਆ ਕੇ ਟਰੰਪ ਦੀ ਪੌਸ ਭਰੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੀ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਅਖੌਤੀ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਖੌਟਾ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੀਆਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਦਰਾਕੋਸ਼ ਜਾਂ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਆਗੇਨੇਨਾਈਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਆਗੇਨੇਨਾਈਤੀਆਂ ਵੀ ਠੱਸਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ 1990 ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾਕੋਸ਼ ਵਾਲੀਆਂ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਠੱਸਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਸਾਡੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ

ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਅ ‘ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇਸ ਬਾਣੇਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਸੰਬੰਧੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਹਰੂਮ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਆਰ ਨਰਾਇਣਨ ਨੇ ਸਾਲ 2003 ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੁਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਅੱਜ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਇਹ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਦਾ ਘਿਆਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਠੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦੇਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਮਰਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾਇਆ ਸੀ।” (ਦਾ ਹਿੰਦੂ 8 ਜਨਵਰੀ-2003) “ਅੱਜ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਪਣੇ ਬਿਮਾਰੀ ਵਿੱਚ “ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ” ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਭਾਰਤ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਕਾਰਨ 1990 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈਆਂ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਹ

